

Kúria végzése

Az ügy száma: Bfv.III.1.785/2017/9.

A határozat szintje: felülvizsgálat

A tanács tagjai: Dr. Márki Zoltán, a tanács elnöke
Dr. Somogyi Gábor, előadó bíró
Dr. Székely Ákos, bíró

Az eljárás helye: Budapest

Az eljárás formája: tanácsülés

Az ülés napja: 2018. március 28.

Az ügy tárgya: rablás büntette és más bűncselekmények

Terhelt: II. rendű

Első fok: Sárvári Járásbíróság, 7.B.131/2014/147., ítélet, tárgyalás, 2015. október 28.

Másodfok: Szombathelyi Törvényszék, 8.Bf.46/2016/24., ítélet, nyilvános ülés,
2016. október 25.

Az indítvány előterjesztője: II. rendű terhelt

Az indítvány iránya: a terhelt javára

Rendelkező rész

A Kúria a rablás büntette és más bűncselekmények miatt az I. rendű terhelt és társai ellen folyamatban volt büntetőügyben a II. rendű terhelt által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva a Sárvári Járásbíróság 7.B.131/2014/147., valamint a Szombathelyi Törvényszék 8.Bf.46/2016/24. számú ítéleteit a II. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek vagy felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

I.

- [1] A Sárvári Járásbíróság a 2015. október 28-án kelt 7.B.131/2014/147. számú ítéletében a II. rendű terheltet bűnösnek mondta ki 2 rendbeli, társtettesként elkövetett rablás büntetében [2012. évi C. törvény - a továbbiakban: Btk. - 365. § (1) bekezdés a) pont és - egy esetben - (3) bekezdés g) pont], 4 rendbeli, társtettesként elkövetett lopás büntetében [Btk. 370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés bb) és bc) alpont, valamint egy esetben (5) bekezdés b) pont, két esetben (4) bekezdés b) pont, egy esetben (3) bekezdés b) pont ba) alpont], testi sértés büntetében [Btk. 164. § (1) és (3) bekezdés, valamint (6) bekezdés c) pont], társtettesként elkövetett személyi szabadság megsértésének büntetében [Btk. 194. § (1) bekezdés], valamint társtettesként elkövetett közokirattal visszaélés vétségében [Btk. 346.

§ (1) bekezdés c) pont]. Ezért - halmazati büntetésül - 8 év 6 hónapi szabadságvesztésre és 10 évi közügyektől eltiltásra ítélte azzal, hogy a szabadságvesztés végrehajtási fokozata fegyház, és abból a terhelt legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követően bocsátható feltételes szabadságra.

- [2] A II. rendű terhelt tekintetében kétirányú fellebbezések alapján eljárva a Szombathelyi Törvényszék a 2016. október 25-én kelt 8.Bf.46/2016/24. számú ítéletével a II. rendű terheltnek a rablás büntette alapesetként minősített cselekményét a Btk. 365. § (1) bekezdés a) pontja és (3) bekezdés g) pontja szerint minősítette. A II. rendű terhelt súlyosabban minősülő lopási cselekményének jogszabályi alapja kapcsán felhívta a Btk. 370. § (2) bekezdés be) alpontját is, míg legenyhébben minősülő lopási cselekménye kapcsán a Btk. 370. § (2) bekezdés bb) alpontjának felhívását mellőzte; egyebekben azonban az elsőfokú ítéletet e terhelt tekintetében helybenhagyta.
- [3] A jogerős ítéletben megállapított tényállás felülvizsgálati indítvánnyal érintett részének lényege a következő.
- [4] Az ítélet 2. tényállási pontja szerint az I. rendű és a II. rendű terhelt 2011. július 8-án, hajnali 1 óra körül, a bejárati ajtón található üveglak be nyomásával és a belül található retesz kinyitásával behatolt az 1. számú sértett házába. Az alvó sértett ezt észlelte, ágyában felült, mire a II. rendű terhelt zseblámpával rávilágított, a sértetthez lépett és ököllel többször arcon ütötte. Ezt követően a terheltek átkutatták a sértett ingatlanát, és eltulajdonították 28.000 forint készpénzét, 7.000 forint értékben további értéktárgyakat, valamint elvitték személyi igazolványát és lakcímkártyáját. A bűncselekmény elkövetése idején a sértett 70 éves, süketnéma volt és cselekvőképességet kizáró gondnokság alatt állt, a bűncselekmény elhárítására idős koránál, fogyatékoságánál fogva korlátozottan volt képes. A II. rendű terhelt általi bántalmazás következtében az állkapocscsont csúcsi területe jobb oldalának, valamint a bal oldali állkapocsszár ívtájékának törését szenvedte el, a környező lágyrészek bevérvésével, zúzódásával egyetemben.
- [5] Az ítélet 3. tényállási pontja szerint az I. rendű és a II. rendű terhelt 2011. november 12-én az éjszakai, kora hajnali órákban a garázsajtó ablakának betörése útján behatoltak a 2. számú sértett lakásába. A sértett a hajnali órákban felébredt, és az emeletről lement a ház földszintjére, a terheltek pedig - fejükre harisnyát húzva - bántalmazták oly módon, hogy fejére egy kabátot tettek, a földre teperték és meg akarták kötni. Az I. rendű terhelt felment az emeletre értékek után kutatni, a II. rendű terhelt pedig felkísérte a sértettet, egy fotelba ültette, és követelte, hogy adja át az otthon tartott pénzét. A sértett a követelés hatására átadott 500 ezer forintot, mire a terheltek átkísérték egy másik szobába, a II. rendű terhelt leültette egy fotelba, és karjait ragasztószalaggal annak karfájához kötözte. A terheltek a lakásból további értéktárgyakat is eltulajdonítottak, összesen 2.652.000 forint rablási és 5.000 forint rongálási kárt okozva.
- [6] A II. rendű terhelt az ítéletben elbírált bűncselekményeit 2009. december 7. és 2013. május 12. napja között követte el.

II.

- [7] A bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen a II. rendű terhelt terjesztett elő felülvizsgálati indítványt hatályon kívül helyezés, és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására utasítása érdekében.
- [8] Indokai szerint a bíróság jogerős ítéletében törvényt sértett, amikor az általa az 1978. évi IV. törvény (a továbbiakban: korábbi Btk.) hatálya alatt elkövetett bűncselekményeket az elbíráláskor hatályos törvény alkalmazásával bírálta el. Az elkövetéskori törvény ugyanis - az elbíráláskor hatályos jogszabállyal szemben - nem szabályozta minősítő körülményként a rablásnak a bűncselekmény felismerésére vagy elhárítására idős koránál vagy fogyatékoságánál fogva korlátozottan képes személy sérelmére való elkövetését. Ez pedig oda vezetett, hogy az elkövetéskori törvény alapján vele szemben irányadó két évtől nyolc évig terjedő büntetési tételkeret öt évtől tíz évig terjedő

szabadságvesztésre emelkedett fel.

- [9] Álláspontja szerint a bíróság törvényválasztása arra vezethető vissza, hogy a bíróság az I. rendű terhelttel szemben az elbíráláskor hatályos jogszabályokat alkalmazta, mivel ő a terhére rótt egyik bűncselekményt már a 2012. évi C. törvény hatályba lépését követően, 2013. július 1. napja után valósította meg. Hivatkozott arra, hogy az I. rendű terhelt perújítási indítványt terjesztett elő, melyben bizonyította, hogy ezen, a tényállás 10. pontjában írt bűncselekményt (melyben egyébként a II. rendű terhelt nem érintett) még 2013. július 1. napja előtt követte el, és ekként - az indítvány szerint - mind az I. rendű, mind a II. rendű terhelt tekintetében törvénysértő volt az elbíráláskor hatályos büntetőtörvény alkalmazása.
- [10] A Legfőbb Ügyészség a BF.1638/2017/2. számú átiratában az indítványt alaptalannak tartotta, és a támadott határozatok hatályában fenntartását indítványozta.
- [11] Indokai szerint a büntetőtörvény időbeli hatályára vonatkozó rendelkezések bűnkapcsolat esetén is elkövetőnként vizsgálendő; csupán ugyanazon elkövető tekintetében áll fenn - halmazatban álló több bűncselekmény elbírálása esetén - az egyazon törvény alkalmazásának kötelezettsége.
- [12] Az ügyészi álláspont szerint jelen esetben nem tévedett a bíróság, amikor a II. rendű terhelt cselekményeit az elbíráláskor hatályos Btk.-t alkalmazva bírálta el. Helyesen állapította meg, hogy a feltételes szabadság korábbi lehetőségére vonatkozó törvényi szabályozásra tekintettel a terhelt számára ez eredményez kedvezőbb elbírálást.
- [13] Kétségtől a Btk. 365. § (3) bekezdés g) pontjában meghatározott minősítő körülményt a korábbi Btk. nem tartalmazta; azonban a II. rendű terhelt terhére rótt súlyosabb bűncselekmény büntetési tétele a korábbi Btk. alkalmazásával is öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés lenne. Ekként az a II. rendű terhelt terhére nem eredményezne kedvezőbb megítélést.
- [14] Anyagi jogszabálysértés tehát a törvényválasztáskor nem valósult meg, ekként - annak hiányában - a büntetés mértékének felülvizsgálata a felülvizsgálati eljárásban nem lehetséges.
- [15] A Legfőbb Ügyészség átiratára a terhelt írásban tett észrevételt.
- [16] Ebben kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság ítéletében valóban megindokolta, miszerint a vagyon elleni bűncselekmények értékhatárának változására, valamint a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjára vonatkozó kedvezőbb szabályokra tekintettel a II. rendű terhelt vonatkozásában az elbíráláskor hatályos Btk. alkalmazása eredményez enyhébb elbírálást, és ezzel kapcsolatban utalt arra is, hogy a terhére rótt súlyosabb (a tényállás 3. pontjában írt) bűncselekmény a 2 millió forintot meghaladó elkövetési értékre tekintettel a korábbi Btk. alapulvételével is öt évtől tíz évig terjedő büntetési tételkerettel fenyegetett lett volna.
- [17] Ugyanakkor álláspontja szerint a jogerős ítéletben megállapított elkövetési érték téves, mert az igazságügyi nemesfém-szakértő a 2009-2013 közötti időszakban elkövetett valamennyi bűncselekmény esetén egyformán 9.000 forint/gramm egységárat alapul véve számította ki az eltulajdonított aranytárgyak értékét, noha az 2015-ben is 8.500 forint/gramm volt. Emellett a bíróság figyelmen kívül hagyta, hogy a sértett nyilatkozata szerint egy eltulajdonítottnak hitt, 400 ezer forint értékű arany zsebóra utóbb előkerült, noha pusztán ennek az összesen 2.160.000 forint elkövetési értékből való leszámítása után a korábbi Btk. szerinti súlyosabb minősítés az alapját veszítette volna. Ekként - a terhelt álláspontja szerint - az elkövetéskor hatályos jogszabály alkalmazásával a terhére rótt súlyosabb cselekmény büntetési tétele is két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés lenne csak, és ezért szükséges a megismételt eljárás lefolytatása.
- [18] A terhelt beadványa kapcsán a Legfőbb Ügyészség írásban észrevételezte, hogy a terhelt abban a szakértői vélemény értékmegállapítását vitatja, és ezzel a tényállás megalapozatlanságát sérelmezi. Erre pedig a felülvizsgálati eljárásban - a Be. 423. § (1) bekezdésében írtakra tekintettel - nincs törvényes lehetőség.

III.

- [19] A Kúria a felülvizsgálati indítványt a Be. 424. § (1) bekezdés első fordulata szerint tanácsülésen bírálta el.
- [20] A felülvizsgálati indítvány nem alapos.
- [21] A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, ami a jogerős ítélettel szembeni jogi - és nem pedig ténybeli - kifogás lehetőségét biztosítja. Kizárólag a Be. 416. § (1) bekezdés a)-g) pontjában megjelölt anyagi és eljárásjogi okokból vehető igénybe, a felülvizsgálati okok törvényi köre nem bővíthető. A felülvizsgálati eljárásban a jogerős határozatban megállapított tényállás az irányadó, ami a felülvizsgálati indítvánnyal nem támadható [Be. 423. § (1) bekezdés]; felülvizsgálati eljárásban bizonyításnak nincs helye [Be. 419. § (1) bekezdés, Be. 388. § (2) bekezdés].
- [22] A terhelt indítványában az elbíráláskor hatályos jogszabály alkalmazását sérelmezte, álláspontja szerint az elkövetéskor hatályban volt Btk. alkalmazása vele szemben alacsonyabb büntetési tételkeretet eredményezett volna.
- [23] A Kúria előrebotcsátja: a büntetőtörvény időbeli hatályára vonatkozó rendelkezés megsértése önmagában nem felülvizsgálati ok (BH 2017.283.; BH 2015.324.III.; BH 2015.269.II.; BH 2015.209.; BH 2015.180.), hanem az további feltételeket kíván meg.
- [24] Amennyiben az indítvány szerint a jogerős ítélet azért törvénysértő, mert a vád tárgyává tett cselekmény az elbíráláskor hatályos törvény szerint már nem bűncselekmény, vagy amiatt a terhelt nem büntethető, de a bíróság az elkövetéskori jogszabályok alkalmazásával a terhelt büntetőjogi felelősségét megállapította, úgy az indítvány azt kifogásolja, hogy a terhelt bűnösségének megállapítására az anyagi jogi szabályok megsértése miatt került sor. Ilyenkor a megsértett jogszabály a Btk. 2. § (2) bekezdés első fordulata, a felülvizsgálat oka pedig a Be. 416. § (1) bekezdés a) pontja.
- [25] Amennyiben az indítvány szerint a bíróság jogerős ítéletében alkalmazandó jogszabályként olyan törvényt választott ki, ami alapján a cselekmény jogi minősítése a terhelttel szemben magasabb büntetési tételt eredményezett, mint a másik törvény alapján lett volna, úgy a kifogás tárgya valójában a cselekmény téves minősítése, és ekként vizsgálni kell azt is, hogy e téves minősítés vezetett-e törvénysértő büntetés kiszabásához. A büntetés akkor törvénysértően súlyos, ha mértéke meghaladja a helyes minősítés alapján irányadó büntetési tétel felső határát, avagy a tételkereten belüli ugyan, de a helyes minősítés alapulvételével eltúlzottan súlyos. Ebben az esetben a megsértett jogszabály a Btk. 2. § (2) bekezdés második fordulata, és az csak két feltétel - a téves minősítés és az ebből eredő törvénysértő büntetés - együttes teljesülése esetén lehet a Be. 416. § (1) bekezdés b) pont első fordulata szerinti felülvizsgálat oka.
- [26] Jelen esetben az indítvány nem a bűnösség megállapítását vitatja. Az indítvány szerint az elkövetéskor hatályos törvény alkalmazása esetén, az abból fakadó minősítés mellett a bíróságnak alacsonyabb büntetési tételkeretből kellett volna kiindulnia. Az indítvány tehát, a jogi minősítést sérelmezi, enyhébb büntetés kiszabása végett, ami a Be. 416. § (1) bekezdés b) pont első fordulata szerinti felülvizsgálati ok.
- [27] A Btk. 2. § (1) bekezdése szerint a bűncselekményt - fő szabályként - az elkövetése idején hatályban lévő büntetőtörvény szerint kell elbírálni. A hivatkozott törvényhely (2) bekezdése szerint, ha a cselekmény elbírálásakor hatályban lévő új büntetőtörvény szerint a cselekmény már nem bűncselekmény, vagy enyhébben bírálandó el, akkor az új büntetőtörvényt kell alkalmazni. Az indítvány alapján elbírálandó jogkérdés tehát az, hogy az eljáró bíróság törvényesen jutott-e arra a következtetésre, miszerint az elbíráláskor hatályos büntetőtörvény alkalmazásával a II. rendű terhelt büntetőjogi felelőssége enyhébben bírálandó el, és kizárólag e kérdés nemleges megválaszolása esetén kellett volna vizsgálni azt, hogy a téves törvényválasztásból következő téves minősítés törvénysértő büntetés kiszabását eredményezte-e.
- [28] Az indítványban kifejtett okfejtés alapja, miszerint a bíróság azért alkalmazta a II. rendű terhelttel szemben az elbíráláskor hatályos Btk.-t, mert az I. rendű terhelt az egyik terhére rótt - egyébként egyedül elkövetett - cselekményét (tényállás 10. pont) már a 2012. évi C. törvény hatályba lépése,

azaz 2013. július 1. napja után követte el. Ez az álláspont két okból is téves.

- [29] A Legfőbb Ügyészség átiratában helyesen fejtette ki, miszerint a büntetőtörvény időbeli hatályára vonatkozó rendelkezések bármiféle bűnkapcsolat esetén is elkövetőként külön-külön vizsgálandók. A törvény csupán azt zárja ki, hogy ugyanazon terhelt több cselekményének egy eljárásban való elbírálása esetén alkalmazza a bíróság vegyesen az elkövetéskor és az elbíráláskor hatályos törvényi rendelkezéseket (BH 2017.78.), ide nem értve azt az esetet, amikor a terhelt terhére rótt cselekmények egy része miatt az elbíráláskori törvény alapján felmentésnek vagy az eljárás megszüntetésének van helye, a fennmaradó bűncselekmény tekintetében azonban az elbíráláskori törvény nem eredményez enyhébb elbírálást (BH 1995.72.).
- [30] Amennyiben a terhelt különböző törvények hatályban léte alatt követi el az egy eljárásban elbírált bűncselekményeket, úgy a bíróság nincs választási helyzetben; egységesen csak a legutolsó elkövetés idején hatályos jogszabályt alkalmazhatja elkövetéskori jogszabályként (BH 2016.74.I.). Választási lehetőség az elkövetéskor és az elbíráláskor hatályos jogszabályok között akkor van, ha az elkövetés befejezése után, de az elbírálást megelőzően lép hatályba új büntetőtörvény. Jelen esetben tehát az eljáró bíróság az I. rendű terhelt tekintetében nem választhatott, mert már az utolsó cselekménye elkövetésének idején, és az elbírálás idején is ugyanaz a törvény, a 2012. évi C. törvény volt hatályban. A II. rendű terhelt tekintetében azonban a bíróságnak törvényválasztási kötelezettsége volt, mert a terhére rótt utolsó cselekményét (9. tényállási pont) 2013. május 10. és 12. napja között, azaz még az 1978. évi IV. törvény hatályban léte idején követte el. Mindez azonban független attól, hogy más terhelt tekintetében - akár kötelezően, akár törvényválasztás következtében - a bíróság melyik jogszabályt alkalmazta. Ekként a II. rendű terhelt tekintetében is önállóan kell megvizsgálni, hogy a rá vonatkozó törvényválasztás megfelelt-e a Be. 2. § (1) és (2) bekezdésében írt követelményeknek.
- [31] Jelen ügyben azonban az indítvány sem állította, hogy a terhelt terhére rótt bármelyik cselekmény az elkövetés idején ne lett volna bűncselekmény, csupán a rablási cselekmények tekintetében neki felrótt minősítő körülmény megállapítását (és ekként téves minősítést) sérelmezte arra hivatkozással, hogy az elkövetéskor ilyen minősítő körülményt a törvény nem tartalmazott.
- [32] A Btk. 1. § (1) bekezdése elvi éllel rögzíti a „nullum crimen sine lege” elvét, mely szerint az elkövető büntetőjogi felelősségét csak olyan cselekmény miatt lehet megállapítani, amelyet a - nemzetközi jog általánosan elismert szabályai alapján büntetendő cselekmények kivételével - törvény az elkövetés idején büntetni rendelt. Ekként kétségtelen, hogy ha egy magatartás az elkövetéskor - akár egyetlen tényállási elem hiánya miatt - nem bűncselekmény, akkor az elbírálás idejére a törvény változása közömbös, az elkövető akkor sem büntethető, ha korábbi magatartása az újabb büntetőtörvény különös részi tényállásának maradéktalanul megfelel.
- [33] Más a helyzet akkor, ha az összehasonlítandó két törvényben nincs eltérés az alapesetek viszonyában. A Btk. 2. § (2) bekezdés második fordulatának alkalmazásáról olyan esetben is szó lehet, ha az olyan minősített esetre vonatkozik, ami az elkövetéskor még nem létezett. Nem sérti a Btk. 1. § (1) bekezdését annak kimondása, hogy a cselekmény az elkövetéskor meg nem lévő minősítő körülmény szerint minősül, feltéve, hogy ennek büntetési tétele nem lesz több, mint az elkövetéskor hatályos törvény szerinti minősítés alapján, összehasonlításban pedig a büntetőjogi felelősség elbírálása a vádlottra kedvezőbb. Ebben az esetben az új törvény alkalmazása - és azzal az elkövetéskor még meg nem lévő minősítő körülmény megállapítása - a Btk. 2. § (2) bekezdés második fordulatának is megfelel.
- [34] Az alapeset és a minősített eset között ugyanis lényeges különbség, hogy az alaptényállás egyetlen elemének hiánya is már a bűncselekmény hiányát eredményezi, a minősített esetet illetően azonban ez nincs így. A minősített eset alkalmazása a Btk. 2. § (2) bekezdés második fordulatának kérdése, nem az első; az első fordulat arra ad választ, hogy „mi büntetendő”, a második pedig arra, hogy „hogyan” büntetendő. Következésképp a mind az elkövetéskor, mind az elbíráláskor rablásként minősülő cselekmény minősítése az elkövetéskor még meg nem lévő minősítő körülmény szerint

nem ütközik a „nullum crimen sine lege” elvébe [a Btk. 1. § (1) bekezdésébe].

- [35] Ezt követően volt vizsgálendő az, hogy az elbíráláskori törvény alkalmazása megfelel-e a Btk. 2. § (2) bekezdés második fordulatában írt rendelkezésnek, azaz - az elkövetéskor meg nem lévő minősítő körülmény megállapítása esetén - a cselekmény nem minősül-e súlyosabban, mint az elkövetéskor hatályos törvény alapulvételével.
- [36] Az irányadó tényállás szerint a 3. tényállási pontban írt rablási cselekményt a II. rendű terhelt 2.652.000 forint értékre követte el. Ez a korábbi Btk. 138/A. § c) pontjára tekintettel jelentős érték, a terhelt cselekménye pedig - ennél fogva - a korábbi Btk. 321. § (1) bekezdésbe ütközött, és a (3) bekezdés b) pontja szerint minősült volna, mely cselekmény büntetési tétele öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés. Ekként a korábbi Btk. alkalmazásával a terhelttel szemben irányadó büntetési tétel - a korábbi Btk. 85. § (1) és (3) bekezdésére tekintettel - öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztés.
- [37] Ehhez képest pedig valóban nem eredményezett a II. rendű terhelttel szemben alkalmazandó súlyosabb büntetési tételkeretet az, hogy a bíróság jogerős ítéletében az elbíráláskor hatályos Btk. 365. § (1) bekezdés a) pontja és (3) bekezdés g) pontja szerint minősítette a terhelt két rablási cselekményét. Ezzel párhuzamosan a bíróság - helyesen - a II. rendű terhelt testi épség elleni cselekményét is ugyanezen, az elkövetéskor még nem létező minősítő körülmény szerint minősítette [Btk. 164. § (1), (3) bekezdés és (6) bekezdés c) pont]. Mindezzel azonban nem sértett törvényt, mert az irányadó büntetési tétel nem lett magasabb, az az elbíráláskor hatályos Btk. alkalmazásával is - a Btk. 81. § (1) és (3) bekezdésére tekintettel - öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztés.
- [38] Megjegyzi a Kúria, hogy az elbíráláskor hatályos törvény alapján a jelentős érték alsó határa már 5.000.001 forint [Btk. 459. § (6) bekezdés c) pont], s ekként a II. rendű terhelt 3. tényállási pont alatti cselekménye már nem minősül jelentős értékre elkövetettnek. A bíróság azonban ugyanazon terhelt egy eljárásban elbírált cselekményeit illetően csak egységesen, vagy az elkövetéskor, vagy az elbíráláskor hatályos törvényt alkalmazhatja. Az pedig fel sem merülhet, hogy a bíróság - bármelyik törvényt is alkalmazza - arra tekintettel minősítse a terhelt szóban lévő cselekményét rablás alapesetének, mert az az elbíráláskori törvény alapján a jelentős értékre való elkövetésre tekintettel már, az elkövetéskori törvény alapján pedig (a bűncselekmény felismerésére vagy elhárítására idős koránál vagy fogyatékoságánál fogva korlátozottan képes személy sérelmére való elkövetésre tekintettel) még nem minősült súlyosabban. Az alkalmazandó jogszabály szerint megvalósult minősítő körülményt tehát a minősítés során értékelni kell.
- [39] Jelen esetben ekként a II. rendű terhelttel szemben irányadó büntetési tétel mindkét büntetőtörvény alapján azonos, ezért a minősítés - a büntetőtörvény időbeli hatályára vonatkozó rendelkezés alkalmazása folytán - nem lehet téves, és (az azonos büntetési tételkereten belül) nem eredményezhet törvényt sértő büntetést. Téves minősítés hiányában pedig a büntetés mértékének felülvizsgálatára - önmagában - sor sem kerülhet (BH 2016.264.II.; BH 2012.239.; EBH 2011.2387.II.; BH 2005.337.III.). Mindemellett a feltételes szabadságra bocsáthatóság kedvezőbb szabályozása - az egyforma büntetési tételkeretek mellett - kellő okot is adott a bíróságnak az elbíráláskor hatályos jogszabály alkalmazására (4/2013. BK vélemény).
- [40] A II. rendű terhelt írásbeli észrevételében kizárólag a megállapított tényállást, azon belül a rablási cselekmény elkövetési értékére vonatkozó ténymegállapítást támadta. A bíróság jogerős ítéletében egyértelműen rögzítette, hogy a 3. tényállási pontban írt cselekmény elkövetési értéke 2.652.000 forint volt; e ténymegállapítás - a Be. 423. § (1) bekezdésére tekintettel - a felülvizsgálati eljárásban sem téves szakértői számításra, sem más ténybeli tévedésre hivatkozással nem vonható kétségbe. Következésképp a bíróság azon jogkövetkeztetése, miszerint az elkövetéskor hatályos Btk. alapján a terhelt cselekménye jelentős értékre elkövetett rablásnak minősült volna, és erre tekintettel öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztéssel volt fenyegetett, nem vonható kétségbe azon az alapon, hogy az elkövetési érték - a jogerős ítéleti ténymegállapítással szemben - nem haladta meg a kétfélmillió forintot.

- [41] Ekként a Kúria a felülvizsgálati indítványnak nem adott helyt, és miután egyéb, a Be. 423. § (5) bekezdése alapján hivatalból vizsgálandó eljárási szabálysértést nem észlelt, a megtámadott határozatokat a II. rendű terhelt tekintetében a Be. 426. §-a alapján hatályában fenntartotta.

IV.

- [42] A Kúria határozata elleni fellebbezést a Be. 3. § (4) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a 416. § (4) bekezdés b) pontja zárja ki.
- [43] A Be. 418. § (3) bekezdése szerint minden jogosult csak egy ízben nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a 416. § (1) bekezdés e) vagy g) pontján alapul. A Be. 421. § (3) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy az ugyanazon jogosult által, illetőleg a korábbival azonos tartalommal ismételten előterjesztett indítvány elutasítására vonatkozó határozat hozatalát a Kúria mellőzheti.

Budapest, 2018. március 28.

Dr. Márki Zoltán s.k. a tanács elnöke, Dr. Somogyi Gábor s.k. előadó bíró, Dr. Székely Ákos s.k. bíró

A kiadmány hitelélül:

tisztviselő
BÉ